

- א. יש אומרים שאלו הם דברי רבי שמעון אבל חכמים חולקים. והתוס' מפרשים שכן הוא הדין אפילו לחכמים, ואפילו באשה אחת.
- ב. לפירוש התוס' (פב.), מי שעסקיו עם הנשים כגון רוכל, אסור להתייחד עם הנשים אפילו אשתו עמו.

דף פא

- קעב. א. האם מלקים ואוסרים על היחוד?
- ב. האם מלקים אדם משום שמועה לא טובה שיוצאת עליו?
- ג. האם מותר להתייחד עם אשה שבעלה בעיר?
- ד. האם מותר כאשר פתח פתוח לרשות הרבים?
- ה. אנשים מבחוץ ונשים מבפנים, או להפך — מה הדין?
- ו. האם מותר לאדם להתייחד עם אמו בתו ואחותו? ומה דין יחוד עם בהמה ועם זכר?
- ז. האם ישן אדם עם אמו ועם בתו בקירוב בשר?
- א. אמר רב: מלקים על היחוד (מרדות. רש"י), ואין אוסרים (אשה על בעלה. רש"י) על היחוד. אמר רב אשי לא אמרו מלקים אלא ביחוד פנויה, אבל לא באשת איש — שלא תהא מוציא לעז על בניה, שיאמרו ראוה שזינתה לכך הלקוה. מר זוטרא היה מלקה ומכריז (שלא זינתה אלא נתיחדה). ורב אשי סבר שמא יש מי שישמע המלקות ולא ישמע ההכרזה, לכך אין מלקים.
- התוס' מפרשים 'אין אוסרים' גם כן בפנויה — שאינה נאסרת לכהן על ידי יחוד עם אדם זר. ודוקא כשאומרת לא נבעלתי אבל מודה שנבעלה ואומרת כשר הוא — לפי דעה אחת פסולה לכהונה (זעירי בדעת רבי יהושע. ואולם אין הלכה כן. ע' כתובות יג-יד).

- ב. אמר רב: מלקין על 'לא טובה השמועה' שנאמר אל בני, כי לא טובה השמועה. מר זוטרא מניח אפסר על כתפו ומקרא: 'אל בני...'
- מדובר באדם ששמועתו רעה שפרוץ בעריות וכיוצא בו, ויש רגלים בדבר או קלא דלא פסיק — מכין אותו מכת מרדות משום שעבר על הכתוב אל בני... (ריטב"א).

- ג. אמר רבה: בעלה בעיר אין חוששין משום יחוד.
- א. רש"י פירש 'אין חוששין' — להלקות. משמע שאיסור מיהא יש. והתוס' ועוד ראשונים חולקים וסוברים שאין איסור. וכן דעת רוב הפוסקים.
- ב. יש אומרים שבמקום שאין הבעל עשוי לילך לשם, אף אם הוא בעיר — אסור. ויש מתירים. ויש דנים להקל אפילו בעיר גדולה שהבעל נמצא במקום מרוחק באותה עיר ואין באפשרותו לבוא עתה למקומה — מותר.
- ואם הם מכירים זה את זה ודעתם קרובה ולבם גס זב"ז — אסור אפילו בעלה בעיר.
- ד. אמר רב יוסף: פתח פתוח לרשות הרבים — אין חוששים משום יחוד.

ה. שני חדרים זה לפני זה, והנמצאים בפנימי יוצאים דרך החיצון — לדברי רב כהנא, אם האנשים מבחוץ והנשים מבפנים אין חוששים משום יחוד, שהרי אין לאנשים דרך פנימה רק לנשים יש דרך החוצה והלא אשה אחת מותרת להתיחד עם כמה אנשים [כשרים]. במתניתא תנא להפך; כשהאנשים מבחוץ אסור, שמא ייכנס אחד מהם פנימה ויתיחד עם הנשים, אבל האנשים מבפנים מותר, שהרי גם אם יצא אחד לחיצון, הלא ירא שמא יצא אחד אחריו. אמר אביי: הלכך נחמיר כשתי הדעות. ונהגו אביי ורבא במקום קבוץ אנשים ונשים, לסדר ביניהם שורות חפצים המשמיעים קול כשעוברים עליהם, שאם יבואו זה אצל זה — יישמע קול. החזון-איש צדד לומר, כשאשה בפנימי ואיש בחיצון, שמא מועילה נעילת דלת מבפנים, כי החשש אינו אלא מהאיש. וצריך עיון.

ו. מתיחד אדם עם אחותו, ודר (בקביעות) עם אמו ועם בתו.

פירש בתורא"ש שיחוד עם האם מותר מדין תורה, שנאמר בן אמך (כדלעיל פ:) — כי גם קודם המעשה באנשי כנסת הגדולה (בסנהדרין קג:) שסילקו היצר מלהתגרות בקרובות, לא היה היצר שולט כלפי האם. וכיון שאחר כך נסתלק היצר משאר קרובות, אנו למדים מאמו להתיירן. ומכל מקום לא התיירו באחותו כמו באמו לדור עמה בקביעות, אבל בתו הואיל והיא יצאה ממנו, אין מתגרה בו היצר כלל. לדברי שמואל שני הדבר במחלוקת תנאים [שכן אמר רבי מאיר לבני ביתו: הזהרו בי מפני בתי, כלומר השגיחו שלא אתיחד עמה], ופסק לאסור להתיחד עם כל עריות שבתורה, ואפילו עם בהמה. וכן נהגו אביי ורב ששת בעצמם. (פרשו התוס') שעשו זאת כחומרא בעלמא, כי לדינא קיימא לן כחכמים שאמרו לרבי יהודה (פב.) לא נחשדו ישראל לא על משכב זכור ולא על הבהמה.

ז. שנינו במשנה: ישן אדם עם אמו ועם בתו בקירוב בשר. ואם הגדילו — זו ישנה בכסותה וזה ישן בכסותו. לפי לשון אחת 'הגדילו' היינו תינוקות בת תשע שנים ויום אחד, תינוק בן שתיים עשרה שנה ויום אחד (ויש גורסים קטנה בת י"א ותינוק בן י"ב. וי"ג: תינוקות בת ג' שנים ותינוק בן ט'). ויש אומרים: תינוקות בת שתיים עשרה שנה ויום אחד, תינוק בן שלש עשרה ויום אחד. וזה כדי שיהיו 'שדים נכוננו ושערך צמח'. ואמרו בשם רב חסדא, שאם בושה לעמוד לפניו ערום — אסור (אפילו לא הגיעה לגילאים הנ"ל), שכבר נתלבש בה היצר. משמע ממעשה דרב אחא בר אבא [כפירוש תור"י הזקן], שגם בת בתו דינה כבתו, וישן עמה בקירוב בשר כל שלא הגדילה. ואולם עם אחותו אסור אפילו קטנה. (עפ"י ראשונים).

דף פב

קעג. א. אלו סייגים והרחקות חייבו חכמים משום הרחקה מן הערוה?

ב. איזו אומנות יש לו לאדם ללמד את בנו?

א. לא ילמד רווק להיות מלמד תינוקות. ולדברי רבי אלעזר, אף מי שיש לו אשה ואינה שרויה אצלו לא ילמד — משום אמהות התינוקות המביאות את בניהן.